

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

GYMNÁZIUM OLOMOUC-HEJČÍN

PhDr. Jana Piechová

OLOMOUC 2022/2023

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Zaměření školy

Gymnázium Olomouc-Hejčín patří k největším školám v České republice. Ve třech vzdělávacích oborech poskytuje střední všeobecné vzdělání končící maturitní zkouškou: Gymnázium čtyřleté (pro absolventy 9. tříd základní školy) Gymnázium šestileté, výuka šesti předmětů v anglickém jazyce (pro absolventy 7. tříd základní školy) a Gymnázium osmileté (pro absolventy 5. tříd základní školy). Škola má v současné době 33 tříd, 944 studentů a 89 učitelů.

Školní vzdělávací program umožňuje pedagogům rozvíjet tvořivý styl práce, zapojovat odlišné metodické postupy s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, využívat diferencovaného vyučování a kooperativních metod. Uplatňované organizační formy jsou sestaveny tak, aby byly volně aplikovatelné v různých oborech, představují zvýšenou nabídku volitelných předmětů, podporu experimentů, seminářů, besed, soustředění či projektového vyučování se zaměřením na nadané žáky.

2.2 Prostředí školy

Areál školy se nachází v městské části Olomouc-Hejčín, asi 15 minut pěšky od centra města. Škola disponuje čtyřmi budovami, interně označenými jako budova A (původní budova Tomkova 45), budova B (přístavba anglické sekce z roku 1997), budova C (Dolní Hejčínská 8, přechod přes ulici Ladova) a budova D (stravovací areál kuchyně s jídelnou). V objektu školy je ordinace zubního lékaře. Součástí školy je mimořádně rozlehлý venkovní areál o rozloze cca 2 ha. Parková úprava v okolí budov vytváří výborné podmínky ke vzdělávání ve venkovním prostoru. V areálu, který je oddělen od dopravního ruchu velkoměsta, jsou umístěna také sportovní hřiště.

2.3 Důležité kontakty

Školní poradenské pracoviště

Vedoucí ŠPP

Ing. Mgr. Hana Vacková   585 711 143 vackova@gytool.cz

konzultační hodiny: dle domluvy

Školní metodička prevence

PhDr. Jana Piechová   585 711 173 piechova@gytool.cz

konzultační hodiny: dle domluvy

Výchovná poradkyně

Mgr. Lucie Navrátilová   585 711 173 navratilova@gytool.cz

konzultační hodiny: dle domluvy

Kariérová poradkyně

Mgr. Magda Králová   585 711 173 kralova@gytool.cz

konzultační hodiny: dle domluvy

Školní psycholožka

Mgr. Šárka Mištová   585 711 126 mistova@gytool.cz

konzultační hodiny: úterý-pátek dle domluvy

Vedení školy

Ředitel školy

PhDr. Karel Goš   585 711 110 gos@gytool.cz

Zástupci ředitele školy

RNDr. Karel Pohaněl	585 711 109	pohanel@gytool.cz
Mgr. Jaroslav Petr	585 711 112	petr@gytool.cz
PhDr. Alena Adamíková	585 711 172	adamikova@gytool.cz

2.4 Riziková místa

Velká škola s sebou nese značná rizika: anonymita a někdy i jistý odstup mezi učiteli a žáky. Není možné, aby se všichni mezi sebou dobře znali. Velký areál má dostatek míst, kde je možno se scházet i v těsné blízkosti školy: na parkovišti školy, na lavičkách v atriu a okolo školy. Rovněž v budově školy jsou místa, kde je možno se ukrýt před pedagogickým dozorem a ostatními zaměstnanci školy. Jsou to zvláště šatny a toalety, před kterými je proto každou přestávku umístěn pedagogický dozor.

2.5 Schránka důvěry

Škola má elektronickou schránku důvěry-adresa : schrankaduvery@gytool.cz

2.6 Nástěnky ŠPP

Na každé z budov A, B, a C je umístěna nástěnka, která studenty informuje o práci ŠPP a také o aktualitách v oblasti prevence.

3. CÍLE

3.1 Úvod

Základní strategií v prevenci rizikového chování je výchova studentů ke zdravým vztahům v rodině i ve škole, ke zdravému sebevědomí, komunikaci a kritickému myšlení, ke zdravému životnímu stylu a smysluplné organizaci volného času s důrazem na spánkový režim a střídání studijních povinností s odpočinkem. Snažíme se o zdravý rozvoj osobnosti, vedeme k odpovědnosti za sebe a své jednání. Za tímto účelem podporujeme na naší škole pravidelné

třídnické hodiny, organizujeme adaptační kurzy, spolupracujeme na témaitech všeobecné primární prevence v rámci ŠVP a realizujeme programy všeobecné PP mimo ŠVP.

3.2 Krátkodobé cíle

Mým hlavním krátkodobým cílem je navázání dobrých vztahů, spolupráce a navození důvěry s ostatními učiteli. Důležitá je dobrá komunikace uvnitř ŠPP, úzká spolupráce a podpora vedení školy, a spolupráce s předmětovými komisemi i ostatními učiteli. O činnosti ŠPP budou informováni také studenti a rodiče na třídnických hodinách a třídních schůzkách. Mým cílem je také pilotní zavedení témat všeobecné primární prevence do hodin anglického jazyka, které mají na naší škole zvýšenou hodinovou dotaci.

3.3 Dlouhodobé cíle

Dlouhodobým cílem je ale kromě kvalitní prevence také efektivní mapování výskytu rizikového chování na naší škole. Dle Krajského plánu pro Olomoucký kraj 2019-2022 je naším společným dlouhodobým cílem stabilní systém spolupráce s PPP a SPC, spolupráce s oblastním metodikem prevence PhDr. Věrou Neusar (pravidelná setkání metodiků prevence), a s krajským školním koordinátorem primární prevence PhDr. Ladislavem Spurným. Ve škole se snažíme zlepšovat klima třídy a školy (pomocí třídnických hodin a dotazníkového šetření), zavedeme komunitní kruhy učitelů, mentoring na pracovišti, případně případové konference.

3.4 Swot analýza

Silné stránky	Slabé stránky
ochota pedagogů k účasti na primární prevenci dobrá kvalita programů všeobecné PP spolupráce ŠPP a školní psycholožky dobrá spolupráce s externími subjekty	nedostatek finančních prostředků na realizaci programů PP bagatelizace problému RCH
Příležitosti	Rizika
zvýšení spolupráce a komunikace uvnitř školy zvýšení informovanosti pedagogů možnost mentoringu a supervizí	dlouhodobá nepřítomnost ve škole z důvodu covid 19 nebezpečí nárůstu netolismu, kyberšikany apod.

4. SPOLUPRÁCE (vnitřní zdroje školy)

4.1 Školní poradenské pracoviště-kompetence

(dle vyhlášky č. 197/2016 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů)

4.1.1 Standartní činnosti školního metodika prevence (PhDr. Jana Piechová)

- tvorba a kontrola realizace PPŠ, jeho rozeslání všem učitelům a jeho evaluace
- koordinace programů všeobecné, selektivní a indikované PP

- spolupráce s orgány státní správy a samosprávy a s neziskovými organizacemi v oblasti prevence
- metodická kompetence – podpora činnosti učitelů v oblasti prevence (téma všeobecné PP v rámci ŠVP), s důrazem na třídní učitele (podpora TU); předávání odborných informací a koordinace primární prevence pro pedagogy
- vyhledávání studentů s projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb studentům i rodičům
- kontaktování odborného pracoviště v případě výskytu rizikového chování
- vedení písemných záznamů o činnosti metodika prevence
- kontaktování externích odborných pracovišť

4.1.2 Standartní činnosti výchovného poradce (Mgr. Lucie Navrátilová)

- koordinace pedagogicko-psychologického poradenství na škole
- koordinace práce s žáky se speciálně vzdělávacími potřebami, konzultace s nimi a jejich rodiči, plnění PLPP, IVP a ÚPV
- koordinace podpory nadání, vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků, péče o nadané
- ve spolupráci se SPC a PPP zajišťuje podpůrná opatření pro žáky
- s ředitelem školy svolává výchovné komise
- pomáhá vyučujícím vytvářet plány pedagogické podpory
- spolupráce s TU a ostatními pedagogy, metodické vedení

4.1.3 Standartní činnosti kariérového poradce (Mgr. Magda Králová)

- pomoc s výběrem seminářů (PVP)
- pomoc s výběrem vysoké školy nebo studijního oboru na VŠ
- podpora studenta, který se zajímá o studium v zahraničí na střední či vysoké škole a potřebuje pomoc s výběrem a průvodní dokumentací

4.1.4 Standartní činnosti školního psychologa

- kariérové poradenství včetně diagnostiky a posouzení osobnostních předpokladů v souvislosti s volbou studijního oboru na VŠ
- prevenci školní neúspěšnosti a edukační poradenství, zjišťuje individuální předpoklady pro uplatňování a rozvíjení schopností a nadání žáků

- posouzení stylů učení a individuálních studijních předpokladů žáků včetně možnosti vytvoření osobního studijního plánu
- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- krizovou intervenci a neodkladnou psychologickou pomoc žákům
- screening rizikového chování žáků
- poradenskou a terapeutickou podporu žákům při zvládání školních, rodinných či osobních nesnází
- psychologickou podporu pedagogům a zákonným zástupcům žáků
- metodickou podporu pedagogům v oblasti vytváření pozitivní atmosféry ve třídě i škole
- zprostředkování další odborné péče
- koordinaci pedagogicko-psychologického poradenství ve škole
- odbornou práci s celým systémem školy (vedení školy, pedagogický sbor, třídní kolektivy, jednotliví žáci a pedagogové, rodiče žáků)
- spolupráci se specializovanými pracovišti či odborníky v rámci rozšíření a zkvalitnění poskytovaných služeb

4.2 Schůzky školního poradenského pracoviště

Schůzky ŠPP probíhají pravidelně každou středu, druhou vyučovací hodinu, máme je zakotvené v rozvrhu hodin. Předmětem setkávání je sdílení informací o dění a problémech ve škole na poli prevence i intervence. Vždy se společně domlouváme na dalším postupu řešení a další práci. Zápis ŠPP vede výchovná poradkyně a veškeré zápis jsou rovněž zavedeny do deníku ŠMP. Společně také aktualizujeme webové stránky školy a školní nástěnky pro prevenci.

5. AKTIVITY PRO ŠKOLNÍ ROK 2021-22

Specifická všeobecná prevence v rámci ŠVP

Třída	Předmět	Téma	Oblast prevence
I.AB8	ZSV	Vztahy mezi lidmi, lidská setkání	Prevence šikany
	Tělesná výchova	Rozmístění protipožárních prostředků ve škole	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Význam pohybu pro zdraví	
		Zdravý způsob života a péče o zdraví	
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
II.A8	ZSV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Prevence racismu a xenofobie
		Člověk a životní prostředí	
	Tělesná výchova	Vztahy mezi lidmi, lidská setkání	Prevence racismu, xenofobie a šikany
		Náboženství	Prevence racismu a xenofobie
		Činnost při vzniku požáru ve škole-evakuace	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Zdravý způsob života a péče o zdraví	
		Význam pohybu pro zdraví	
		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
III.AB8 I.AB6	ZSV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Prevence racismu, xenofobie a šikany
		Člověk a životní prostředí	
	Tělesná výchova	Občan a právo	Prevence návykových látek
		Rozmístění protipožárních prostředků ve škole	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Zdravý způsob života a péče o zdraví	
		Význam pohybu pro zdraví	
		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
III.AB8 I.AB6	Zeměpis	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Prevence racismu a xenofobie
		Sociální prostředí-náboženství, rasy, etnické skupiny	
	Chemie	Nebezpečné látky, drogy	Prevence návykových látek
		Mimořádné události	Doplňkové téma- ochrana zdraví

		Stavba a funkce opěrné soustavy-správné držení těla, význam pohybu, nebezpečí úrazů	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Svalová soustava-význam aktivního pravidelného pohybu	
		Cévní soustava-riziko kardiovaskulárních chorob	
		Dýchací soustava-riziko návykovosti nikotinu, rakovina plic	
Biologie		Trávící soustava a metabolismus -význam zdravé stravy a stravovacích návyků, riziko alkoholismu a narkomanie	Prevence poruch příjmu potravy
		Vylučovací soustava-pitný režim, riziko alkoholismu a narkomanie	Prevence návykových látek
		Kožní soustava-působení slunečního zaření na tvorbu vitamínu D, riziko rakoviny kůže	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Řízení látkové-význam hormonů, riziko diabetu	
		Nervová soustava-význam ochranných pomůcek hlavy	
		Rozmnožovací soustava-partnerství, antikoncepce, pohlavně přenosné choroby(AIDS, syfilis, kapavka), hygiena	Prevence rizikového sexuálního chování
		Základy první pomoci	Doplňkové téma- ochrana zdraví
	IVT	Internet	Prevence kyberšikany
Dějepis		Občanská válka v USA	Prevence rasismu a xenofobie
	Anglický jazyk	That's me in the picture	Prevence kyberšikany
		Health and body	Doplňkové téma- zdravý životní styl
IV.A8 II.ABC 6	ZSV	Vztahy mezi lidmi, lidská setkání	Prevence rasismu, xenofobie a šikany
		Peníze, principy tržního hospodářství	Prevence hazardního hraní
		Občan a právo	Prevence rasismu, xenofobie a šikany
	Tělesná výchova	Činnost při vzniku požáru ve škole-evakuace	Doplňkové téma- ochrana zdraví
		Význam pohybu pro zdraví	
		Zdravý způsob života a péče o zdraví	
		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
	Zeměpis	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Prevence rasismu a xenofobie
		Sociální prostředí-náboženství, rasy, etnické skupiny	
	Chemie	Nebezpečné látky, drogy	Prevence návykových látek

		Laboratorní cvičení, mimořádné události	Doplňkové téma- ochrana zdraví
		Sacharidy, lipidy, proteiny	Prevence poruch příjmu potravy
		Kyslíkaté deriváty-hydroxyderiváty(alkoholy a fenoly)	Prevence návykových látek
Biologie		Základy první pomoci	Doplňkové téma- ochrana zdraví
		Genetika-genetická onemocnění	Doplňkové téma- zdravý životní styl
Anglický jazyk		Food and cooking	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Bad manners, Digital detox	Prevence kyberšikany
		Sport	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Relationships	Prevence šikany
V.AB8 III.AB6 I.A4	ZSV	Peníze, principy tržního hospodářství	Prevence hazardního hraní
		Občan a právo	Prevence rasismu, xenofobie a šikany
	Tělesná výchova	Činnost při vzniku požáru ve škole-evakuace, První pomoc	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Plavecký výcvik	
		Lyžařský výcvik	
	Zeměpis	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Prevence rasismu a xenofobie
		Člověk a životní prostředí	
		Tržní ekonomika	
	Chemie	Nebezpečné látky, drogy	Prevence návykových látek
		Mimořádné události	Doplňkové téma- ochrana zdraví
	Biologie	Základy první pomoci	Doplňkové téma- ochrana zdraví
	IVT	Internet, zdroje vyhledávání informací	Prevence kyberšikany
	Anglický jazyk	Illnesses and injuries; health	Doplňkové téma- ochrana zdraví
VI.A8 IV.AB 6 II.AB4	ZSV	Vztahy mezi lidmi, lidská setkání	Prevence rasismu, xenofobie a šikany
		Patologické jevy ve společnosti	Prevence návykových látek
	Tělesná výchova	Mimořádné události, první pomoc	Doplňkové téma- ochrana zdraví

		Sportovně turistický kurz zaměřený na cyklistiku	Doplňkové téma- zdravý životní styl, ochrana zdraví
Zeměpis	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Prevence rasismu a xenofobie	
	Sociální prostředí-náboženství, rasy, etnické skupiny		
Chemie	Nebezpečné látky, drogy	Prevence návykových látek	
	Mimořádné události, laboratorní cvičení	Doplňkové téma- ochrana zdraví	
Biologie	Základy první pomoci, praktická cvičení	Doplňkové téma- ochrana zdraví	
Anglický jazyk	Sleep, Sport	Doplňkové téma- zdravý životní styl	
	Crime and punishment	Prevence kyberšikany	
	Bad manners, Digital detox		
VII.A8 V.AB6 III.AB4	ZSV	Vztahy mezi lidmi	Prevence rasismu, xenofobie a šikany
		Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Lidská práva	Prevence rasismu, xenofobie a šikany
	Tělesná výchova	Mimořádné události	Doplňkové téma- ochrana zdraví
		Význam sportu pro zdraví - správné držení těla, motorické testy, dechová cvičení	Doplňkové téma- zdravý životní styl
	Dějepis	Novověk - kolonialismus	Prevence rasismu
	Chemie	Nebezpečné látky, drogy	Prevence návykových látek
		Mimořádné události	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Sacharidy, lipidy, proteiny	Prevence poruch příjmu potravy
		Biochemie-alkaloidy, deriváty organických látek	Prevence návykových látek
	Biologie	Stavba a funkce opěrné soustavy-správné držení těla, význam pohybu, nebezpečí úrazů	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Svalová soustava-význam aktivního pravidelného pohybu	
		Cévní soustava-riziko kardiovaskulárních chorob	
		Dýchací soustava-riziko návykovosti nikotinu, rakovina plic	Prevence návykových látek

		Trávící soustava a metabolismus -význam zdravé stravy a stravovacích návyků, riziko alkoholismu a narkomanie	Prevence poruch příjmu potravy
		Vylučovací soustava-pitný režim, riziko alkoholismu a narkomanie	Prevence návykových látek
		Kožní soustava-působení slunečního zaření na tvorbu vitamínu D, riziko rakoviny kůže	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Základy první pomoci	Doplňkové téma- ochrana zdraví
VIII.A 8 VI.AB 6 IV.AB C4	Tělesná výchova	Prostředky improvizované ochrany osob	Doplňkové téma- ochrana zdraví
		Koordinační a tvorivá cvičení - netradiční sportovní aktivity	Doplňkové téma- zdravý životní styl
	Dějepis	Novověk - nástup fašismu, holokaust	Prevence rasismu a antisemitismu
	Chemie	Nebezpečné látky, drogy	Prevence návykových látek
		Mimořádné události	Doplňkové téma- ochrana zdraví
	Biologie	Řízení látkové-význam hormonů, riziko diabetu	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Nervová soustava-význam ochranných pomůcek hlavy	
		Rozmnožovací soustava-partnerství, antikoncepce, pohlavně přenosné choroby(AIDS, syfilis, kapavka), hygiena	Prevence rizikového sexuálního chování
		Genetika-genetická onemocnění	Doplňkové téma- zdravý životní styl
	Anglický jazyk	Healthy lifestyle/ Health and diseases	Doplňkové téma- zdravý životní styl
		Media/communication	Prevence kyberšikany
		People and their background/Immigration and racism/ English as a world language	Prevence xenofobie

Za realizaci zodpovídá školní metodička prevence

Specifická všeobecná prevence mimo ŠVP

Třída	Měsíc	Program a organizace	Oblast prevence
I.AB8	září	Adaptační kurz - Sdružení D	Prevence šikany
	leden	Seminář o online prostoru - Replug me	Prevence netolismu
	únor	Povolené uvolnění - Sdružení D	Sebepřijetí, well-being

II.AB8	listopad	Sexuální výchova - Mudr. Jana Martincová	Doplňkové téma - dospívání
	leden	Seminář o online prostoru - Replug me	Prevence netolismu
	únor	Zase já - Sdružení D	Doplňkové téma -konflikty
III.A8	únor	Jsem v tom sama - Sdružení D	Prevence kyberšikany
I.AB6	září	Adaptační kurz - Sdružení D	Prevence šikany
	únor	Jsem v tom sama - Sdružení D	Prevence kyberšikany
IV.AB8, II.AB6		Pohlavní choroby - IFMSA/KHS OI kraje	Doplňkové téma-sexuální výchova
	únor	Petřin příběh - Sdružení D	Prevence látkových závislostí
V.A8, III.ABC6	únor	Kelly a Anna - Sdružení D	Prevence xenofobie a rasismu
I.AB4	září	Adaptační kurz	Prevence šikany
		Pohlavní choroby - IFMSA/KHS OI kraje	Doplňkové téma - sexuální výchova
	listopad	Kelly a Anna - Sdružení D	Prevence xenofobie a rasismu
VI.AB8, IV.AB6, II.AB4		Konsent	Doplňkové téma - gender

Primární prevence pro rodiče

Měsíc	Program a organizace	Cíl
listopad	Třídní schůzky (TU nebo člen ŠPP)	Předání informací o práci ŠPP

Za realizaci odpovídá metodička prevence

Primární prevence pro pedagogy

Měsíc	Program a organizace	Cíl
srpen	Seminář <i>Jak zvládat zátežové situace v učitelské profesi</i> , Mudr.PhDr. Miroslav Orel, PhD., PaedDr.et Mgr. Věra Facová	Prevence syndromu vyhoření

Za realizaci zodpovídá metodička prevence

V rámci nespecifické prevence probíhá na naší škole mnoho zájmových kroužků.

Jejich úplný aktuální seznam je na webových stránkách školy.

Naše škola je nově také místním centrem vzdělávacího programu DOFE.

7. LEGISLATIVA

7.1 Zákony

Platné znění všech zákonů vždy kontrolovat na www.zakonyproli.cz.

- Zákon č. 561/2004 Sb. *Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*
- Zákon č. 563/2004 Sb. *Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů*
- Zákon č. 284/2020 Sb. *Zákon, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*
- Zákon č. 562/2004 Sb. *Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona*
- Zákon č. 167/1998 Sb. *Zákon o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů*
- Zákon č. 65/2017 Sb. *Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*
- Zákon č. 186/2016 Sb. *Zákon o hazardních hráč*
- Zákon č. 359/1999 Sb. *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí*
- Zákon č. 203/2019 Sb. *Zákon, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů*
- Zákon č. 109/2002 Sb. *Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů*
- Zákon č. 422/2003 Sb. *Zákon, kterým se mění zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů*
- Zákon č. 40/2009 Sb. *Zákon trestní zákoník*
- Zákon č. 89/2012 Sb. *Zákon občanský zákoník*
- Zákon č. 110/2019 Sb. *Zákon o zpracování osobních údajů*

7.2 Vyhlášky

- Vyhláška č. 197/2016 Sb. *Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky*
- Vyhláška č. 412/2006 Sb. *Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků*
- Vyhláška č. 248/2019 Sb. *Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů*

7.3 Metodické pokyny

- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování: 1. návykové látky 2. rizikové chování v dopravě 3. poruchy příjmu potravy 4. alkohol 5. syndrom CAN 6. školní šikana 7. kyberšikana 8. homofobie 9. extremismus, racismus, xenofobie, antisemitismus 10. vandalismus 11. záškoláctví 12. krádeže 13. tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky 14. krizové situace spojené s násilím 15. netolismus 16. sebepoškozování 17. nová náboženská hnutí 18. rizikové sexuální chování 19. příslušnost k subkulturnám 20. domácí násilí 21. hazardní hraní 22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS.
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)

související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)

- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)

související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

7.4 Strategie

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 –2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 – 2022
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019 -22

8. ZDROJE

Pedagogům jsou u metodičky prevence k dispozici následující **tituly**:

Miovský, M., a kol. (2015). *Prevence rizikového chování ve školství*. Univerzita Karlova v Praze, 1.lékařská fakulta, Klinika adiktologie.

Kolář, M. (2001). *Bolest šikanování*. Portál.

Kolář, M. (2001). *Nová cesta k léčbě šikany*. Portál.

Fieldová, E.M. (2009). *Jak se bránit šikaně*. Ikar.

Jendruchová, M. (2013). *Anorexie a jak se s ní vyrovnat*. Vyšehrad.

Nešpor, K., Csémy, L. (1997). *Alkohol, drogy a vaše děti*. Besip.

Kopecký, K., Krejčí, V. (2017). *Rizika virtuální komunikace*. Net University.

Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H. (2017). *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách*. Sportpropag.

Hajný, M., Kořínek, R., Majer, M. (2004). *Rodina a drogy*. P-centrum.

Leibold, G. (1995). *Mentální anorexie*. Svoboda.

Deans, E. C., Barsky, A. J. (2007). *Jak lépe žít se zdravotními problémy*. Portál.

Graffinová, V., Musson, P., Allenová, K., Kissingerová, E. (2011). *Cesta ke svobodě*. Advent-Orion.

Nedley, N. (2007). *Život bez deprese*. Advent-Orion.

Časopisy Prevence a Třídní učitel

sada DVD Člověk v tísni

Emoční a hodnotové karty

9. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BOZP Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

IVP individuální výchovný program

MŠMT Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NL návykové látky

OSPOD orgán sociálně-právní ochrany dětí

PAS porucha autistického spektra

PO požární ochrana

PP primární prevence

PPP Pedagogicko-psychologická poradna

PPRCH primární prevence rizikového chování

PPŠ preventivní plán školy

RCH rizikové chování

RZS rychlá záchranná služba

SVP středisko výchovné péče

SWOT analýza silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozob

ŠMP školní metodik prevence

ŠPP školní poradentské pracoviště

ŠVP školní vzdělávací program

ŠŘ školní řád

TH třídnické hodiny

TU třídní učitel

10. SEZNAM ODBORNÉ LITERATURY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2010-28). *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.* <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Miovský, M., a kol. (2015). *Prevence rizikového chování ve školství.* Univerzita Karlova v Praze, 1.lékařská fakulta, Klinika adiktologie.

Miovský, M., Skácelová, L., Čablová, L., Veselá, M., & Zapletalová, J. (2012). *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy*

